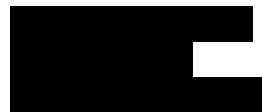

Pán

STANOVISKO

Náhrada za elektrické vedenie nad pozemkom

V Bratislave dňa

Vážený pán

dňa ste sa e-mailom obrátili na našu advokátsku kanceláriu, prostredníctvom ktorého ste nás požiadali o vyhotovenie právneho stanoviska. Znenie Vášho e-mailu, na ktorého obsah je vypracované toto právne stanovisko, je nasledovné:

Dobrý deň. Kúpil som pozemok, na ktorom sa nachádza ochranné pásmo vysokého napätia, teda priamo nad pozemkom vedie vysoké napätie. Ochranné pásmo je 15 metrov od drôtov. O ochrannom pásme som vedel pred kúpou pozemku. V ochrannom pásme distribučná spoločnosť zakázala akúkoľvek stavbu. Prosil by som o právnu radu, či je možné distribučnú spoločnosť žalovať z dôvodu, že aj vďaka môjmu pozemku si vytvárajú zisk, ktorý, predpokladám, končí v súkromných rukách a nemusia vlastníkov pozemku, cez ktoré vedie elektrické vedenie platiť žiadny nájom. Majiteľom pozemku som asi 5 rokov.

Následne ste dňa doplnili nasledovné skutočnosti:

Vedenie bolo vybudované niekedy v 80. rokoch min. storočia, distribučnú som žiadal o prekládku no neúspešne, respektíve iba na moje náklady rádovo stovky tisíc euro náklad.

Výsledok právnej analýzy

Ako vlastník nehnuteľnosti, na ktorom sa nachádza ochranné pásmo vysokého napätia zriadené v 80. rokoch 20. storočia, dnes nedisponujete žiadnym právom na jednorazovú náhradu, nájomné alebo iný tomu podobný peňažný nárok.

Odôvodnenie výsledku právnej analýzy

Ako ste nás informovali, vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti (pozemku), ste sa stali pred 5 rokmi. Vedenie vysokého napätia bolo ponad tento pozemok vybudované približne v 80. rokoch 20. storočia. Počas celého obdobia 80. rokov 20. storočia až do 01.07.1998 platil zákon č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvode a spotrebe elektriny (elektrizačný zákon). Tento zákon nebol počas 80. rokov 20. storočia menený, preto nie je potrebné poznať presný dátum vybudovania vedenia vysokého napätia ponad Váš pozemok, aby sme mohli riadne posúdiť Vaše práva pre účely tohto stanoviska.

Podľa § 22 ods. 2 zákona č. 79/1957 Zb. nebol energetický podnik povinný poskytovať žiadnu náhradu za vybudovanie elektrického vedenia na pozemkoch alebo ponad ne. Vlastník takéhoto pozemku mohol požiadať o náhradu iba vtedy, ak bol stavbou elektrického vedenia podstatne obmedzený v užívaní svojho pozemku. Čo sa považovalo za „podstatné obmedzenie“, zákon bližšie nešpecifikoval. Ak by sme však aj považovali vybudovanie vedenia vysokého napätia ponad Váš pozemok za podstatné obmedzenie užívacieho práva, náhradu musel vlastník tohto pozemku uplatniť najneskôr do 3 mesiacov odo dňa, keď bolo elektrické vedenie zhotovené a pustené do prevádzky. Ak tak neurobil, právo na akúkoľvek náhradu stratil.

Z uvedeného vyplýva, že o náhradu za užívanie Vášho pozemku mohol žiadať bývalý vlastník pozemku, ktorý vlastnil tento pozemok v čase, kedy došlo k vybudovaniu elektrického vedenia. Ak tak urobil alebo ak aj tak neurobil, nie je to pre Vás nijako významné. Vy už takéto právo nemáte, pretože ide o elektrické vedenie, ktoré bolo už dávno vybudované a pustené do prevádzky.

Ak by na Vašom pozemku vybuďoval energetický podnik elektrické vedenie dnes a zriadil tam ochranné pásmo, mali by ste podľa § 11 ods. 12 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike právo žiadať o jednorazovú náhradu. Toto právo by ste museli uplatniť najneskôr do 1 roku odo dňa obmedzenia Vášho vlastníckeho práva. Lenže, ako sme už uviedli vyššie, Vaše elektrické vedenie bolo vybudované približne pred 30 rokmi, a preto spomenutý § 11 súčasného zákona o energetike nemôžete využiť (nevzťahuje sa na Váš prípad).

Súčasný zákon o energetike zároveň nepozná žiadnu inú kompenzáciu za obmedzenie vlastníckeho práva než jednorazovú náhradu. Nepozná niečo ako nájomné alebo iné pravidelné platby, ktoré by musel energetický podnik odvádzať tým vlastníkom, ktorí majú na svojich pozemkoch dlhodobo zriadené rôzne energetické zariadenia.

Ako vlastník takéhoto pozemku máte isto názor, že takáto právna úprava je nespravodlivá a že možno porušuje aj základné ľudské právo na majetok. Dovoľujeme si Vás informovať, že v tomto smere bolo za posledných 10 rokov adresovaných Európskemu súdu pre ľudské práva v Štrasburgu už niekoľko žalôb slovenských občanov proti Slovenskej republike. Ľudia sa domáhali finančnej náhrady za to, že súkromný energetický podnik vlastne zadarmo využíva ich pozemky na tvorbu svojho zisku. Žiadna z týchto žalôb nebola úspešná. Súd potvrdil, že súčasná právna úprava je v poriadku a nedochádza k porušovaniu práva na majetok a vlastníctvo. Súd vyjadril názor, že užívanie pozemkov je síce mierne obmedzené (nemôže sa na nich napr. stavať), ale nie je úplne vylúčené (stále je možné na pozemku napr. pestovať). Toto obmedzenie vlastníckeho práva považoval súd za primerané verejnému záujmu, ktorý predstavuje zriadenie elektrickej prenosovej sústavy pre celú spoločnosť.

S úctou

HHB advokátska kancelária s.r.o.
JUDr. Marek Hraška, advokát a konateľ